

Mörrumsån: Salen- Helgasjön (Heligeå)

Länsstyrelsen Kronoberg | 010 223 70 00 | kronoberg@lansstyrelsen.se

| Växjö kommun | HARO 86

Bild: Kraftigt rensad sträcka i Mörrumsån: Salen – Furen som enkelt kan återställas och skapa fina lek och uppväxtområden för öring och i förlängningen lax. Foto: Peter Olsson.

Projektområde

Mörrumsån: Salen- Helgasjön ligger inom Mörrumsåns avrinningsområde som med sina cirka 3370 km² är det största avrinningsområdet som mynnar vid Blekingekusten. Sträckan är uppdelad i fem vattenförekomster och är totalt ungefär 20 kilometer lång. Hela sträckan har biotopkarterats av länsstyrelsen 2017. Det finns totalt sex vandringshinder på sträckan varav två, Os och Gransholm är anmälda till den nationella planen. Övriga hinder är passerbara antingen genom en fiskväg eller via en parallell fåra eller så har de redan varit föremål för en åtgärdsutredning och ingår därför inte i detta projekt.

Stora delar av vattendraget rinner genom fina jordarter som silt och lera men också sandig morän och torv. Då Helige å är översvämningsdrabbat syns invallningar på flera sträckor för att skydda omgivande mark, vilket ställer stora krav på avvägningar mellan olika intressen och kontakten med markägare.

Steniga sträckor förekommer också och flera potentiella nyckelbiotoper i form av kvillområden förekommer men samtliga är rensade i varierande grad samt har en onaturlig flödesregim till följd av reglering. Rensningsgraden varierar från orensat till kraftigt rensat men hela vattendraget är påverkat.

Enligt den senaste statusklassningen bedöms samtliga fem vattenförekomsternas ekologiska status vara måttlig.

Orsak till åtgärder

Den biotopkartering som utfördes 2017 (nya metodiken) visar att den fysiska påverkan i form av rensningar och vandringshinder är stor på sträckan. Länsstyrelsen arbetar på att få upp havsvandrande fisk till länet och fria vandringsvägar samt lämpliga lek och uppväxtområden är därför viktigt.

Vad vi vill förbättra

Vi vill återställa de rensade sträckor som är lämpliga för havsvandrande fisk och förbättra konnektiviteten på sträckan.

Dessa åtgärder skulle bidra till att den ekologiska statusen i vattendraget förbättras i och med att biologin förbättras på de åtgärdade sträckorna. Åtgärderna skulle bidra positivt till miljö kvalitetsmålen: Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt växt- och djurliv och Hav i balans samt levande kust och skärgård.

Planerade åtgärder och aktiviteter

I huvudsak planeras:

- Detaljprojektering för åtgärder vid lämpliga sträckor.
- Förankring av åtgärdsförslag hos berörda markägare och intressenter.
- Förankring med kulturmiljöhistorisk kompetens där det behövs.
- Söka de tillstånd som behövs.
- Återställning enligt åtgärdsförslag.

Planerad uppföljning

Åtgärderna följs upp med en ny biotopkartering inom berörda sträckor. Innan åtgärderna genomförs kontrolleras biologin genom elfiske, efter åtgärderna följs biologin årligen upp genom elfiske på de sträckor som normalt elfiskas.

I samverkan med

Projektet genomförs i samverkan med berörda kommuner och övriga berörda markägare och FVOF. Vem som driver projektet och framtida projektorganisation är inte klart.

Länkar

<https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA75979348>

<https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA21475858>

<https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA67619573>

<https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA20299940>

<https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA28385094>

<http://sverigesmiljomal.se/miljomalen/>